

PROBLEMİ NASIL ÇÖZDÜK?...

- Tema** : Barış Dili.
- Konular** : Sorun Çözme Yöntemi Olarak Barış Dili.
- Amaç** : 1) Sorun çözme yöntemlerini tanıma,
2) Sorun çözmede dil ve iletişimin önemini fark etme,
3) Sorun çözmede barışçıl ve şiddet dışı yöntemleri tercih etme,
- Yöntem** : Rol Oynama
- Süre** : 45+45 dk.
- Materyal** : Rol (Durum) Kartları, Katılımcı sayısının yarısı kadar A4 kağıdı.
- Kaynaklar** :1) KAYAD -Kadınlardan Yaşama Destek Derneği-. (2011). Kapsayıcı, Önyargısız Eğitim İçin Liderler (Öğretmen ve Gençlik Çalışanları İçin Barış Eğitimi Rehberi, Hazırlayan: Ömür Yılmaz (Çev:A.ışık), Ateş Matbaası: KKTC,. <http://www.kayadcommunitycenter.com/kayad-life-tr.pdf>
2) Türnüklü, A., Kaçmaz, T., İkiz, E. ve Balcı, F. (2009). Anlaşmazlıkların Çözümü , Müzakere ve Akran-Arabuluculuk Eğitim Programı. Maya Akademi:Ankara.
3) Uluslararası Af Örgütü. (2002), İlk Adım: İnsan Hakları Eğitimine Başlangıç İçin El Kitabı (Çev: İ. Üstüner ve G.G. Ataman),İstanbul.

Hazırlık :Katılımcı sayısının yarısı kadar sorun (durum) belirleyiniz. Bunun için EK-1’de verilen durumları doğrudan ya da yeniden düzenleyerek kullanabilirsiniz. Katılımcıları ikili gruplara ayırınız. Katılımcılara dağıtılacak durum ile ilgili canlandırma yapacaklarını belirtiniz. Süreçte doğal davranmalarının önemli olduğunu vurgulayınız. Her durumda ideal bir sonuca ulaşmanın güç olduğunu bu nedenle ideal bir sonuca ulaşmak için kendilerini zorlamamaları gerektiğini söyleyiniz. Etkinliğin amacı; idealize edilmiş bir sonuca ulaşmak yerine katılımcıların “**kazan-kaybet**”, “**kaybet-kaybet**” ve “**kazan-kazan**” şeklindeki temel sorun çözme yöntemlerinden hangisini kullandıklarını belirleme ve barışçıl yolla/barış dilini kullanarak sorun çözmenin güçlüklerini gözlemlemektir.

Etkinlik Süreci :Her gruba rol kartlarını dağıtınız. Kendi aralarında rollerini anlamaları ve tartışmaları için 15 dakika süre veriniz. Daha sonra gönüllülerden başlayarak sorunu (durumu) esas alan bir canlandırma yapmalarını isteyiniz. Her skeç tamamladıktan sonra izleyicilere (diğer gruplara) değerlendirme bölümündeki 1. ve 2. Soruları; rol yapan gruba ise 3. soruyu yöneltebilirsiniz. Değerlendirme amaçlı daha farklı sorular da ekleyebilirsiniz.

Değerlendirme :İzleyici diğer gruplara sorunun çözümünde hangi yöntemin/yöntemlerin (kazan-kaybet; kaybet- kaybet; kazan-kazan) tercih edildiğini sorunuz? (En az iki kişiden görüş/yorum alınız ve cevapları rol oynayanlara sorarak birlikte değerlendiriniz).

- 1) Canlandırmada kullanılan dil barış dili miydi?
- 2) Sorun daha farklı çözülebilir miydi? Nasıl?
- 3) Rolü oynarken neler hissettiniz? En çok nerede zorlandınız?

Bilgi Notu : **ANLAŞMAZLIKLARI ÇÖZÜM STRATEJİLERİ**

KAVGA	KAÇIŞ	AKIŞ
Saldırgan	Pasif	Kararlı
Şiddetli, Hükmeden	Kaçınan ya da teslim olan	İşbirlikçi
Ben kazanırım – Sen kaybedersin	Ben kaybederim ya da Sen kazanırsın – Sen kaybedersin	Ben kazanırım – Sen kazanırsın

EK-1

SORUNLAR/DURUMLAR

1. İş yerinde beraber çalıştığın bir arkadaşına 2 yıl önce borç para vermiştin. Dört kez istemene rağmen alamadın. Borç verdiğin parayı beşinci kez istiyorsun.
2. Kılık kıyafete önem veren bir kişi değilsiniz. Bu nedenle çok rahat ve sıradan giyinen mütevazı bir yaşamınız var. Lüks bir semtte, lüks bir mağazadan ayakkabı almaya gittiniz. Ama mağaza görevlilerini çağırmanıza rağmen, giyim kuşamınızdan olsa gerek, hiçbiri sizinle ilgilenmiyor. Fakat siz bir ayakkabı beğendiniz ve onu almak istiyorsunuz.
3. Ünlü bir iş adamısınız. Bir gazeteci sizinle ilgili gerçek dışı bir haber yaptı. Gittiğiniz bir toplantıda bu gazete muhabirini gördünüz. Bu sorunu çözmek istiyorsunuz.
4. Bindığınız mahalle dolmuşunun şoförü, trafik sıkışıklığını gerekçe göstererek güzergâh değiştirip sizi inmeniz gereken duraktan daha uzak bir yerde indirecek. Siz ise inmeniz gereken yerde inmek istiyorsunuz.
5. 30 yıl önce Almanya'ya işçi olarak gittin. Şu anda orada küçük bir lokantan var ve artık orada yaşıyorsun. Çalıştığın yerde yanına yerli bir Alman gelerek sana "burası benim ülkem sizler bizim işlerimizi çaldınız" diyerek bağırma başladı.
6. Yeni bir araba aldınız. Oğlunuzun ise ehliyeti yok. Siz arabanın anahtarını kardeşinize emanet ettiniz ve kimseye vermemesini söylediniz. Ancak oğlunuzu araba ile gezerken gördünüz. Kardeşinize çok sinirlendiniz.
7. Sabah kalktınız okula gideceksiniz. Servis gelmek üzere. Gömleğinizi giyeceksiniz fakat hiç ütülü gömlek kalmamış. Okula farklı renkte bir gömlek giyerek gittin. Fakat okul yöneticisi okulun gömleğini giymediğin için seni derse almak istemiyor.
8. Trafikte araç kullanıyorsunuz. Önünüzde birçok araç olmasına rağmen bir araba sürekli korna çalarak önünüze geçmeye çalışıyor. Siz yol vermediğiniz için çok sinirlenen adam manevra yapıp önünüze geçmeye çalışırken sizin aynanıza çarpıp, aynanızı kırdı.
9. Semtinizin durağında otobüs sırasındasınız. Önünüzde 3 kişi var. Fakat onların önüne 1 genç geçti. 3. kişi olan yaşlı bey uyarmasına rağmen genç adam aldırış etmedi ve siz çok sinirlendiniz. Kendisi ile konuşmak istediğinizde "Size ne? Ben beyefendinin önüne geçtim." dedi.
10. Evde akşam çok güzel bir sinema filmi var ve onu izlemek istiyorsunuz. Ancak ağabeyinin taraftarı olduğu takımın maçı ise film bitmeye yarım saat kala başlıyor ve şampiyonluk maçı. Her ikinizde kumandanın kendinizde olmasını istiyorsunuz.
11. Ödevleri birlikte yapmanıza rağmen grup sözcüsü olan (sunum yapan) arkadaşınız sanki ödevdeki tüm önemli işleri -hatta ödevi- tek başına yapmış gibi sunuyor. Ne yaparsınız?

12. Taşradan gelerek şehirdeki bir okula kayıt yaptırdın. Sen de sınıf takımında oynamak istiyorsun ama takım kaptanı "Sen top oynamayı ne bilirsin köylü!" dedi ve seni takıma almadı.
13. İş yerinde çalışan (ya da sınıftan) bir arkadaşının sana ad (lakap) taktığını öğrendin. Bu durum neşeni kaçırdı ve bu kişi ile yemek sırasında karşılaştın ne yaparsın.
14. Spor yaptığın yere 3 kişi geldi. İçlerinden biri senin yeterince spor yaptığını artık kendilerinin orada top oynayacağını bu nedenle de orayı terk etmeni söyledi. Oysa sen bir süre daha spor yapmak istiyorsun.
15. Çok yakın arkadaşlarından biri senin bir sırrını diğer arkadaşlarıyla paylaştı. Bu durum seni çok üzdü ve sinirlendirdi. Sırrını paylaşan arkadaşınla karşılaştın.
16. Yolcu otobüsünde yan koltuğunuzda oturan genç adam mp3 çalar ile müzik dinliyor ancak müziğin sesi çok yüksek ve sizi rahatsız ediyor. Siz rica ettiğinizde sesini kısıyorum diyor ama aynı şekilde dinlemeye devam ediyor.
17. Oturduğunuz apartmanın giriş katında oturan kişi apartman bahçesine bir köpek kulübesi yaparak içerisinde köpek beslemeye başladı. Bütün apartman sakinleri bu duruma tepkili olmasına rağmen bu kişinin daha önce çok fazla kişi ile kavga ettiğini gördükleri için hiç kimse de onunla tartışmak istemiyor. Siz ise apartmana girerken bu kişiyi köpek kulübesinin yanında gördünüz. Size "Beyefendi iyi akşamlar dilerim. "dedi. Ne yaparsınız?
18. Apartmana yeni taşınan komşunuz gece saat 12.00'da matkapla bir şeyler yapıyor ve saat 2 oldu hala devam ediyor. Fakat bu sesler sizi çok rahatsız ediyor. Onunla konuşmaya gidiyorsunuz.
19. Bir lokantada iş yemeği için 6 kişilik yer ayırttınız. Fakat oraya vardığınızda size 4 kişilik masanın rezerve edildiğini ve başka da boş masa olmadığını gördünüz.
20. Metroda seyahat ediyorsunuz. Metroya bir grup genç bindi. Karşınızda oturan gençlerden biri yanınızdaki koltuğa ayaklarını uzattı. Siz ona öyle oturmaması gerektiğini söyleyince "Sana ne? Orası senin yerin değil ki "dedi.

21.

22.